

Amerikaanse evangelicals pleiten voor verzet tegen Trump

**Oproep aan christenen in een crisis van
geloof en democratie**

Protest | Christenen, kom in opstand
tegen het trumpisme! Die oproep doen
evangelicals in de Verenigde Staten op
Aswoensdag. De Amerikaans-
Nederlandse historicus James Kennedy
reageert.

LODEWIJK DROS

Met de religieuze verzetsbelijdenis die deze woensdag verschijnt, waar Trouw delen uit publiceert, willen Amerikaanse evangelicals de vele Republikeinse gelovigen die nog altijd achter Trump staan, op andere gedachten brengen. 'Christenen tegen tirannie', zo vatte mede-opsteller Shane Claiborne in Trouw de inhoud samen.

Officieel heet ze 'Oproep aan christenen in een crisis van geloof en democratie'. Delen uit de tekst zijn hieronder te vinden. Het appèl is afkomstig van het Georgetown University's Center on Faith and Justice, een Democratisch bolwerk in Washington.

Het centrum wordt geleid door de progressieve evangelicale predikant Jim Wallis. Hij zat in een adviesraad van Barack Obama en werkte vaker met Claiborne samen. Wallis is ideoloog en boegbeeld van Sojourners, een interkerkelijke organisatie die zich druk maakt over racisme, armoede, vrede en milieu.

Brengt deze verzetsbelijdenis Trumpaanhangers op andere gedachten? In een kader volgt de reactie van de Amerikaans-Nederlandse historicus en Trouw-columnist James Kennedy.

Het Pamflet

Er zijn momenten die vragen om bekering en verzet, om moed en overtuiging, om geloof en standvastigheid. Dit is zo'n moment. Wij worden geconfronteerd met een hardvochtige en onderdrukkende overheid die burgers en

migranten demoniseert en zelfs doodt; het afbrokkelen van moeizaam verworven rechten en vrijheden; en een doelbewuste poging om de groeiende raciale en etnische diversiteit van Amerika terug te draaien - alles duwt ons in de richting van autoritair en imperialistisch bestuur.

Wat ons te wachten staat is niet alleen een bedreigde democratie en de opkomst van tirannie. De ketterse ideologie van wit christelijk nationalisme tast ook het geloof aan, terwijl de kerk er nauwelijks in slaagt om haar leden te leren hoe ze de leer van Jezus kunnen belichamen en haar profetische roeping te vervullen als humane, compassievolle en morele gids voor de samenleving.

Daarom voelen wij ons, afkomstig uit een brede waaier aan christelijke tradities, verplicht om ons krachtiger uit te spreken.

Wij roepen alle christenen op zich bij ons aan te sluiten in moediger verzetsdaden.

Onze democratie ontspoord en dreigt zelfs vernietigd te worden, dat is reëel. De overheid ondersteunt wreedheid en geweld, wat haaks

staat op Jezus' leer. Veel mensen die zich christen noemen, ondersteunen deze wandaden of kijken toe. Wij weigeren te zwijgen.

Door mensen die zijn bezwiken voor de verleiding van absolute macht is de politieke crisis veroorzaakt. Ze ondermijnen de democratische controlemechanismen, bestendigen economische ongelijkheid, verdiepen verdeeldheid en normaliseren corruptie en willekeurig geweld. Ze vervangen waarheid door leugens en propaganda en ruilen bestuur in voor corruptie en intimidatie.

Van binnenuit worden de fundamenteën van de democratische scheiding der machten aangetast, wat wordt verkocht als 'wet', 'orde' of zelfs 'Gods wil'.

De huidige crisis is niet alleen politiek, zij wortelt ook in een moreel en geestelijk verval dat zichtbaar wordt in een alarmerende polarisatie. Dat stelt ons geloof op de proef. Christenen mogen dat niet negeren, ze moeten in actie komen.

Wij weigeren overheersing te sanctioneren.

Wij weigeren wreedheid te rechtvaardigen.

Wij weigeren autoritaire macht te verwarren met goddelijk gezag of hun machtsmisbruik te rechtvaardigen. Wanneer dat gebeurt, wordt geloof een wapen van ketterij en schijnheiligheid.

Als christenen mogen wij nationalisme nooit prediken als navolging, de Amerikaanse en christelijke identiteit niet vereenzelvigen met witheid of loyaliteit aan hedendaagse keizers aanzien voor trouw aan Christus.

Nu is het tijd om moedig trouw te zijn aan Jezus' boodschap: het beeld van God in ieder mens verdedigen; onze naaste liefhebben; vergelding afwijzen; genade, barmhartigheid en mededogen tonen. Het is Jezus' radicale tegencultuur, van zorg voor armen, kwetsbaren en gemarginaliseerden.

God staat boven elk systeem of partij. Elke politicus die absolute macht opeist, plaatst zich tegenover Gods heerschappij. Trouw aan zulke leiders is afgoderij.

Een trouw christelijk getuigenis is onverenigbaar met nationalistische macht en het lijden dat zij veroorzaakt.

Dit moment is een beslissende test van onze trouw aan Jezus, die in zijn eerste preek zijn missie uiteenzette: goed nieuws brengen aan armen, gevangenen bevrijden, blinden het zicht geven, onderdrukten vrijheid schenken en het jaar van Gods genade uitroepen. Elk evangelie dat hiermee in tegenspraak is, is niet het evangelie van Jezus Christus. Hij leerde dat naastenliefde geen politieke, sociale of etnische grenzen kent. Dat staat haaks op een politiek van uitsluiting en discriminatie.

Jezus verklaart dat waarheid en vrijheid onlosmakelijk verbonden zijn: "U zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u vrijmaken". Toch krijgen we dagelijks hele en halve leugens te horen die verdeeldheid zaaien en demoniseren. Waarheid bevrijdt ons daaruit, creëert en verdiept onze relatie met God en met elkaar. 'Kinderen van God' noemt Jezus de vreedstichters die gebroken relaties herstellen. Daarom wijzen we politiek geweld af.

Jezus toetst het gehalte van ons geloof aan onze omgang met wie honger en dorst hebben, met zieken, vreemdelingen of gevangenen. Dit geldt voor alle etniciteiten.

Wie de kwetsbaarsten beschermt, dient Christus zelf. Wij geloven dat de Heilige Geest ons aanspoort om hen - immigranten, vluchtelingen, mensen van kleur - te beschermen. Om ons te verzetten tegen wrede, onrechtvaardige en gewelddadige maatregelen. Om ál onze naasten lief te hebben, ook dus wie anders zijn dan wij, door de politiek van angst en ontmenselijking af te wijzen. We zullen de macht de waarheid zeggen, leugens en haat benoemen, racisme als zonde aanmerken, burgerrechten verdedigen. En weigeren te zwijgen - want zwijgen is medeplichtigheid.

We blijven geweldloos en bepleiten diplomatie, mensenrechten en vredesopbouw. We verdedigen grondwettelijke vrijheden en bevechten intimidatie, racisme en wit christelijk nationalisme. Geloof en democratie sterven niet ineens, ze sterven langzaam uit wanneer wij ons aanpassen en het evangelie

inwisselen voor macht en zwijgen over
onrecht.

Als wij als christenen nu niet spreken en
handelen - helder, moedig en profetisch - zullen
we herinnerd worden, niet alleen om het
huidige onrecht, maar ook omdat wij de
kansen om daar wat aan te doen hebben laten
liggen.

Het is tijd om risico's te nemen voor het
evangelie en voor onze democratische rechten
en vrijheden. Wij dienen een machtige en
ontzagwekkende God, die heerst over volken
en machthebbers. Wij dienen een God die ons,
door onze Heer en Bevrijder Jezus Christus,
toerust met moed en standvastigheid om op te
komen voor recht en vrede.

Wij zullen altijd solidair zijn met de meest
kwetsbaren onder ons.

Nu is de tijd om te praten én te doen. Moge God
ons leiden en kracht geven.

Reactie James Kennedy

Zo'n religieus geschrift is in de VS niet
ongewoon, reageert de Nederlands-

Amerikaanse hoogleraar geschiedenis James Kennedy. "Ook tijdens de strijd om burgerrechten verschenen godsdienstige stukken met moralistische stelligheid. De auteurs, afkomstig uit de 'evangelical left', weten zeker dat ze aan de goede kant van de geschiedenis staan en namens God spreken."

"Het doel is om met evangelische taal en orthodoxe theologie evangelicals die Trump steunen - en dat zijn de meesten - op andere gedachten te brengen." Kennedy noemt het een 'ontroerende hartekreet'. De schrijvers ervan hebben banden met de Democratische Partij. "Hun beoogde lezers bekeer je niet met een appél. Ze zullen de geloofstaal wel herkennen, maar denken: dit zijn Democraten die tegen de Republikeinse president zijn - een politieke aanval dus. Daar halen ze hun schouders over op."

Gaat deze oproep iets uithalen? Kennedy's eerste reactie is: nee. Maar dat nuanceert hij direct. "Het is niet alleen preken voor eigen parochie; misschien werkt het wel mobiliserend. Dit soort geluiden hoor je ook uit

de zwarte kerken, en van rabbijnen. Het kan gaan resoneren bij Republikeinse evangelicals.

"Dit stuk faalt als het doel is iedereen te overtuigen. Maar als ze een klein deel weten over te halen, kan dat een politieke aardverschuiving veroorzaken. In het Amerikaanse kiesstelsel is een marginale verandering Trump al fataal."